

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

2:a årg.

Den 3 februari 1901

N:r 19

Återgivande af text eller illustrationer ur HVAR 8 DAG utan särskild öfverenskommelse förbjudes.

INNEHÅLL: *Per Hallström* (med 1 porträtt). *Ett litet minne från Lars Johan Hiertas hundraårsjubileum* (med 1 illustration). *Två vänner*. Berättelse för HVAR 8 DAG af E. Lth. (med 2 illustrationer). *Folkunga-sagan å Svenska teatern i Stockholm* (med 1 illustration). *Drottning Victoria — Konung Eduard VII* (med 10 illustrationer). *En syn*. Af R. E. Vernede. *Jakob Agardh* (med 2 illustrationer). *Nils Eduard Axelsson Raab* (med 1 porträtt). *Bazaren i arffurstens palats* (med 3 illustrationer). *Veckans porträttgalleri* (med 8 porträtt). *Verdi* †.

D. F. BONNIERS BOKTRYCKERI AKTIEBOLAG. GÖTEBORG. 1901.

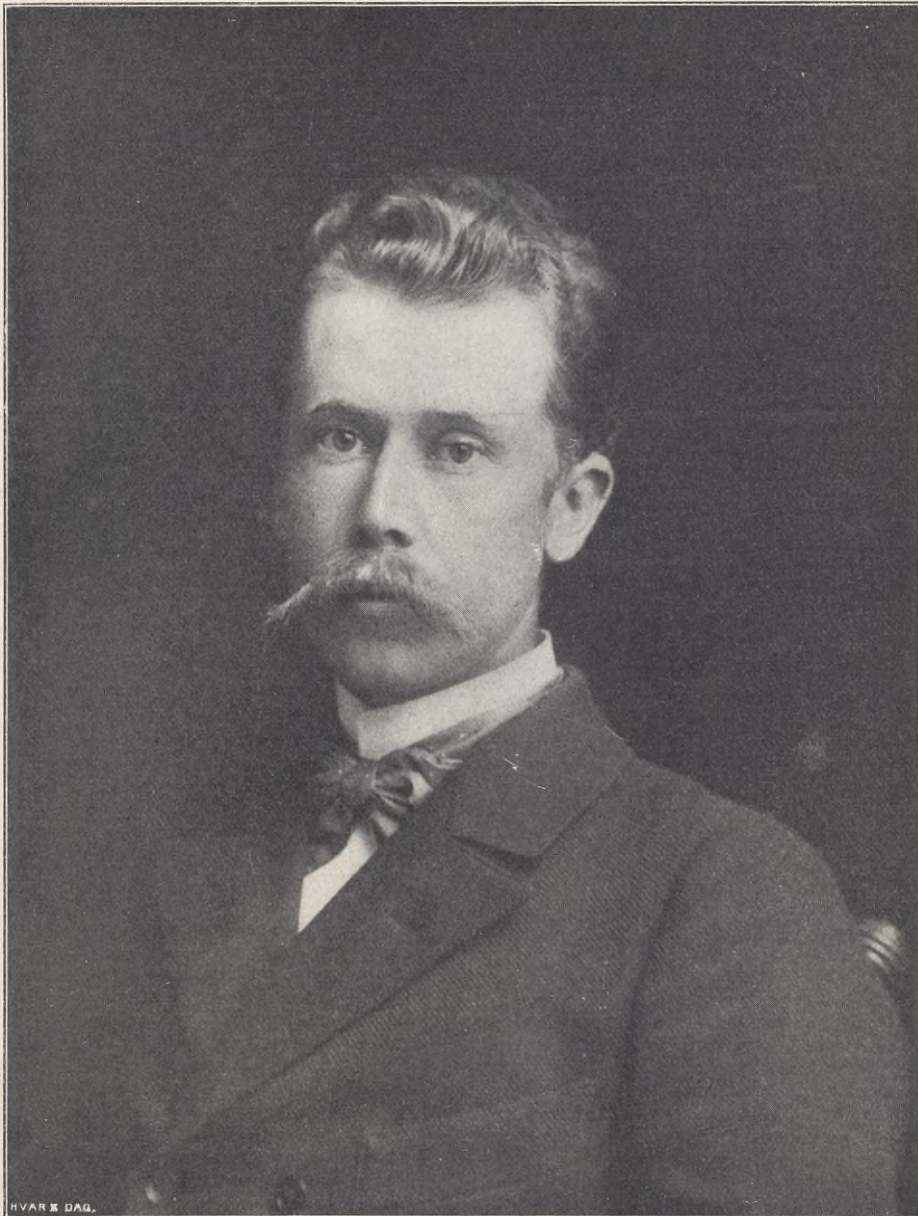

Foto. Hamqvist, Sthlm.

PER HALLSTRÖM.

PER HALLSTRÖM.

Det var i Paris år 1891. Vi sutto, några vänner, en afton och drucko vårt kaffe på den yttre boulevarden i Montmartre, när en af oss, en skulptör, visade en bok och sade: »Den här har Per Hallström skickat mig. Det är hans dikter, 'Lyrik och fantasier'. Det blir något af den karlen. Han har så mycket inneboende. Vilja ni höra en dikt?»

Vi hörde både en och flere dikter, vackra saker, men alls icke särskildt originela, alls icke sådana, att man kunde påstå, att Sverige fått en ny skald.

Och dock hade Sverige fått det, fastän denne skald först i prosaformen skulle kunna riktigt uttrycka sina stämningars intensitet. Det skulle ännu dröja några år, innan skalden nått den mogenhet, att han kunde gifva oss starka och fulltoniga verk.

* * *

Det finnes dock i Hallströms förstlingsdikter åtskilligt, som visar, att han alltifrån första stunden haft tankarne riktade mot samma håll — huru flyktiga dessa tankar än äro. Hans dikter röra sig gärna med ämnen från Grekland och Rom. Eller också omtalar han på vers en berättelse från Cervantes eller en berättelse från Boccaccio. Eller också gifver han en bild från en amerikabåt — »Begrafning på hafvet» heter den oändligt tungsinta och stämningssättade dikten:

Han hade ett anfall af sjukdom fått,
Där nyss vi lyftat ankar,
Och dog, där hafvet låg milsvidt och blått,
Långt bortom New-Foundlands bankar.

Det var blott af några hviskande ord
Vi snappat upp hans öde.
Med passagerare fullt ombord
Man talar ej gärna om döde.

Så beskrifves åskådligt förberedelserna till den hemska begrafningen:

Ett lyringsord — och så tungt ett plask,
Som af flammande droppar röjdes.

Man sträckte sig ut, men båtens fart
Re'n lämnat bubblande vimmel.
I djupet där hvälfdes frostigt klart
Som en gnistrande stjärnehimmel.

Hvar tanke blind upp på vägen skalf,
Hvart hjärta af mörker trycktes,
Och, slutet af fästets tränga hvalf,
Oändligt djupet trycktes.

Det ligger dock mycket af Hallström redan i denna dikt.

* * *

Per Hallström har redan ett rikt, »literärt bagage». Han har skrivit berättelsesamlingarne »Vilsna fåglar», 1894, och »Purpur», 1895, romanen »En gammal historia», s. å., nya berättelser samlade under titeln »Briljantsmycket», 1896, »Våren, en roman från 1890-talet», 1898, »Reseboken», noveller, 1898, skådespelen »Grefven af Antwerpen», 1899, och »Bianca Capello», 1900, det förra på vers, det senare på prosa, samt slutligen en samling berättelser om döden, »Thanatos», utgifna nu till julen.

I en anmälan om Hallströms sista bok säger professor Levertin bl. a.:

»Hans oändligt rörliga och oroliga fantasilif, som så lätt och gärna ömsar tummelplats och utan möda byter mellan dröm och verklighet, hans ofantligt smidiga intelligens, som gör sig hemmastadd litet hvarstans och låter sitt elektriska, skarpa sken tränga in öfverallt, det spridda och lysande, nervösa och otåliga i hans natur dana honom till en af dessa berättarekonstens virtuoser, hvilkas förråd af historier tyckes outtömligt och hvilkas inbillning friare än någon flyttfågel flyger från land till land och från värld till värld. — — —

»Det finnes i Hallströms diktning ett egenartadt, konstitutivt svärmod, som aldrig är riktigt borta och som med sin veka, nästan tränfulla poesi står i motsats till hans inbillningars begär efter yppig kolorit och stark känsla. Denna melankoli skälferver på äkta nordiskt vis i hans humor och breder ej sällan öfver hans skildringar ett kvällsklart, förändligt drömmeri.

» — — — De öfriga novellerna i samlingen äro alla nutidsbilder och framför den modärna existensens styfbarhet med den originalitet och kraft, som nog ändock är Hallströms egendomligaste och yppersta specialitet. Det är otroligt, hur han förstår att framställa alla dessa vanlottade och urspårade varelser med en medkänsla, som tyckes blifva allt djupare, finare och vidare med åren. Kärphet och blödighet, galghumor och dysterhet smälta här samman till något alldeles enastående.

»Det finnes säkert något ansträngt och tröttamt i Per Hallströms sätt att berätta. Han älskar den slingrande arabesken, och man längtar ibland i hans stil efter den rätta, stora linie, som går rakt på sak. Men nekas skall ej, att han med sina omskrifningar mången gång liksom inom vida cirklar fångar något af det ofångbara, mångfaldiga och komplicerade, som diktkonsten eljes sällan lyckas få med, när den med sin tvungna förenkling återgifver lifvet.

»I det hela är Hallström till uttryckssätt och väsen så personlig, nästan enstöringsaktig, att man väl kan känna sig främmande för hans oroliga uppfattningssätt, som förbinder världsbetraktarens sinnrika och vemodiga humor med äfventyrsdrömmarens nästan feberaktiga behof af fast, glans och patos. Man kan rygga tillbaka för de tvära, nyckfylla vindkasterna i hans lynne, hvilka likna väderilar, som än låta alla blad ljusst spela i solen och än visar deras grå avfigsida, kylande blick och tanke. Men öfver alla dessa personliga tyckessaker måste den beundran stå, som man erfar för en så sällsynt själfständig, rik och genialisk berättare.»

Professor Levertin har här tecknat Per Hallströms diktning, alltifrån »Vilsna Fåglar» till och med »Thanatos». I »Vilsna Fåglar» gifver författaren brokiga bilder, delvis från Amerika, sorgset humoristiska. Medkänslan för de små får i denna bok uttryck. Stilen är ännu enkel och rakt på sak.

I »Purpur» målas färgmättade, djupt stämningssfulla taflor med ämnen från gamla tider. Här är Hallström den skicklige virtuosen. Hör på hans stil (ur »Falken»):

»Renauds ögon togo färg af dagern, domnande matta och mörka i skymningen, lysande, smältande guld, när solskenet svepte öfver hans hår och sträckta hals, gnistrande i vidgade och krypta flammor, när de spejade öfver fälten med blå dimma mot morgonrodnadens sneda ljus och hararnes prassel i snåren och skrämnda fåglar och gungande kvistar ...»

»En gammal historia» gjorde sin författare populär. Det är en enkel kärlekshistoria från början af det förra århundradet — sagan om Anne-Marie och magister Andreas, som icke få hvarandra, därför att farmor icke ansåg partiet lämpligt. Det är vemod och humor, det stora i det lilla, allt förträffligt framställt i tidens ton.

I »Briljantsmycket» gifver författaren stämningar så kraftigt som kanske aldrig förut och visar sig som en utomordentlig naturskildrare. »Våren» är alls icke, som man af titeln, »en roman från 1890-talet», kunde förmoda, någon realistisk roman, utan en stor, melankolisk dikt om oförmågan hos

somliga att njuta vårens, livsvårens behag. Våren drager förbi — allt är för sent . . .

I sina pjäser — idén till »Grefven af Antwerpen» är hemtat från »Decamerone» — uppdrager Hallström en skiftande karaktärsteckning och bygger präktiga scener. I »Grefven af Antwerpen» skildras på ett alldeles förtjusande sätt den första, blyga gossekärleken. Scenen mellan Aymelotte och Gonther är beundransvärda genom sin oskuld och älsklighet.

Kom och följ! Se sagans rymd
Som i barndomsdar oss lockat,
Men försvunnit,

Här den är, fast trängd och skymd —
Kom och se hvad blom jag plockat,
Hvad jag funnit!

Så sjunger Hallström som inledning till »Grefven af Antwerpen». Och alla, som själf ha någon fantasi och älska stämningarnes helgdagsfröjd, följa gärna Per Hallström på hans sällsamma färder genom tid och rymd.

* * *

Till sist några data!

Per Hallström föddes i Stockholm den 21 sept. 1866, blef 1883 student och ingick s. å. vid Tekniska högskolan, där han 1886 aflade civilingenjörs-examen. Han arbetade åren 1888—90 som kemist i Amerika och blef 1891 amanuens i svenska telegrafstyrelsen. Han är numera bosatt ett stycke utanför Stockholm. I fjol vinter företog han en resa till Italien. O. R.

ETT LITET MINNE

FRÅN LARS JOHAN HIERTAS HUNDRAÅRSJUBILEUM.

Onsdagen den 23 januari var det hundra år, sedan den man föddes, som blef den svenska prässens reformator och den som förskaffade prässen det inflytande den kan och bör äga — nämligen *Lars Johan Hierta*.

Som bekant, har Hierta grundat tidningen »Aftonbladet», och det var häri han kämpade för sina politiska åsikter — en tidsenlig representationsform för folkupplysning, näringsfrihet, regeringens utfölvande på ett verkligt konstitutionellt sätt o. s. v. Hierta och »Aftonbladet» ha haft ett ansenligt inflytande i Sveriges inre politiska historia. Något s. k. »Brahevälde» eller »sängkamarregering» ha vi, kanske till en del tack vare Hierta, icke mera haft i vårt land.

Det är klart, att Publicistklubben i Stockholm icke skulle underlåta att högtidlighålla den store

publicistens minne. Hans graf på Nya Kyrkogården, vid den breda gången från stora grafkapellet upp till Hagavägen, pryddes på hundraårsdagen med en rik blomstergård, hvaribland särskildt märktes Publicistklubbens krans, hvilken nedlades af klubbens nuvarande ordförande, dr D. Bergström i närvaro af de öfriga styrelsemedlemmarna.

På aftonen ägde Publicistklubbens sedvanliga årsfäst rum, och firades i samband härmed Hiertaminnet. Bland de närvarande särskildt inbjudna märktes de båda kamrarnes talmän. Högtidstalet hölls af f. bibliotekarien Harald Wieselgren, hvilken, som bekant, utgifvit ett par utmärkta arbeten om Hierta.

Vi ha velat lämna en minnesbild från stora salen med dess särskilda dekorer i Grand Hôtel, där Publicistklubbens lyckades fäst hölls.

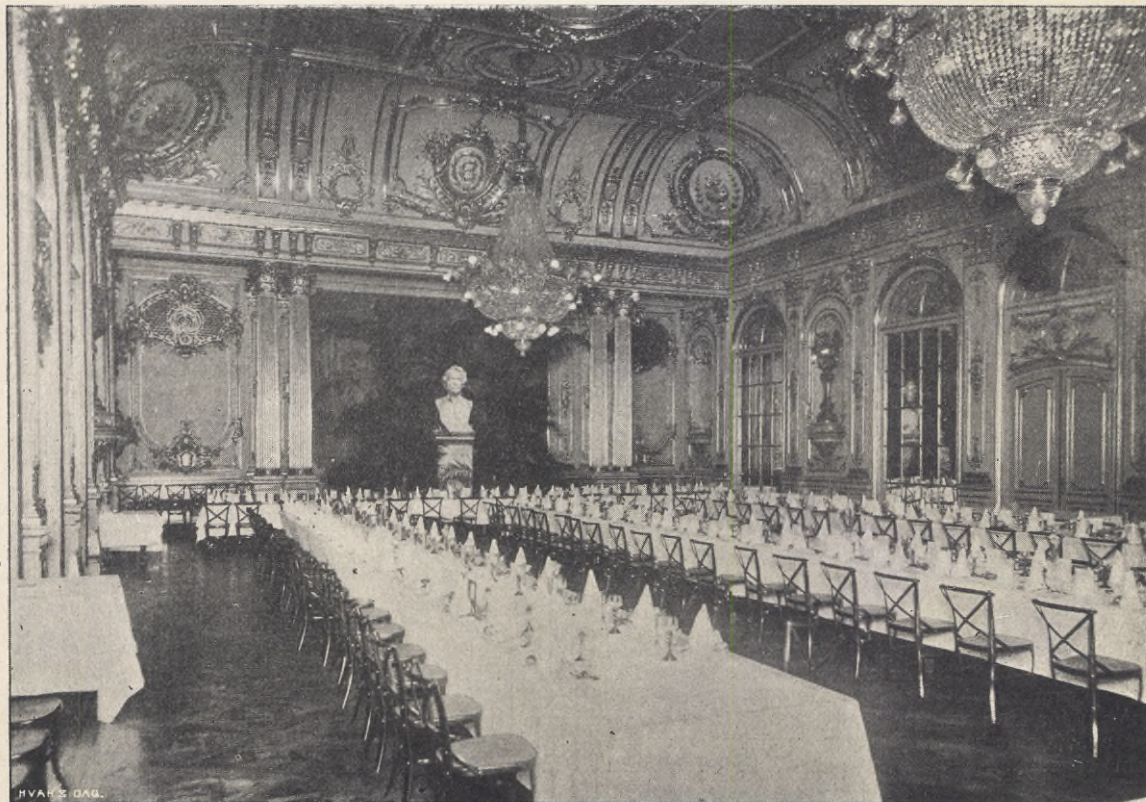

Foto. Thornoliff, Sthlm.

TVÅ VÄNNER.

Berättelse och illustrationer för HVAR 8 DAG af E. Lth.

»Gubben Dunder är en hedersman, eller hur, kapten,» sade generalen och följde med blicken en väldig kämpagestalt, som efter en rungende vändning marscherade bort till de öfriga sju afskedstagarne.

»Gubben Dunder är en hedersman» sade generalen.

»Ja, general,» svarade kompanichefen med högra handen vid mösskärmen, »och jag tror han i alla da'r gjort skäl för den benämningen. Det är ledsamt att bli af med sådant folk, ty af den sorten finns ej tolf på dussinet.»

»Nej, det må kapten väl säga, har själf en gång i världen haft kaptens kompani och för resten varit rekrytkamrat med Dunder, så jag känner honom — tyst, ordentlig och arbetsam — tja! Nästa man!» —

Generalen talade med mindre klang i stämman än vanligt, och ofrivilligt vände sig det mustaschprydda, färade ansiktet efter den bortmarscherande lilla truppen af åtta utslitna gamla soldater. Åtta — nej, sju, ty den åttonde såg då, om någon, ut att kunna tjäna i ännu trettio år, om så skulle behöfts, eller rättare om Kongl. Maj:t och kronan tillät det.

»Sex fot och elfva tum,» hade sergeanten, hvilken vid rekryteringen mätte pojkarne, rapporterat, och Dunder hade under sin tjänstetid lagt åtskilliga tum till på det måttet, men utan att han låtit sina öfriga dimensioner lida för längden, och när han nu för sista gången förde en afdelning till kaserne, jäfvade han ej sitt mer än tjugoåriga rykte som regementets ståtligaste karl. Med nacken

mot kragen, där guldgalonen glittrade, ryggen rak som ett bräde och med det höga, väldiga bröstet i en hvälfnings, som kom vapenrocken att sitta som klistrad, utan en enda rynka, gick han vid sidan af de gamla krokiga och giktbrutna kompanikamraterna.

Tyst och sluten af sig hade han alltid varit, och »i dag var det lögn att få ett ord ur honom utom i tjänsten,» som kompanichefen under aftonen uttryckte sig.

Och när den lilla truppen anländt till kaserne och Dunder kommanderat »höger och vänster om marsch», gaf han de sju en föraktfull blick, då de sins emellan började tala om, hur skönt det skulle bli att slippa »di uschle mötena.»

»En hedersman» hade generalen sagt, och hade han därtill lagt, »den bästa korpral man kan få», skulle han ej sagt för mycket. Också utgjorde gamle Dunder och hans förtjänster ofta återkommande samtalsämnen i officersmessen om kvällarna, och aldrig hade om honom hörts ett klandrande ord. Under alla diskussioner om vårt nuvarande system kontra allmän värneplikt var han indelningsvännernas käraste exempel under lång tid, tills han under årens lopp blef deras enda, och när hans namn nämdes i sådant sammanhang, lät det från motparten: »Ja, Dunder, ja, men se på alla de andra!» Nu skulle de mista äfven honom, och därför var han i dag på tapeten litet oftare än eljest.

»Det skulle vara intressant att veta, hvad som rör sig inom en sådan där gammal pamp, när han ta'r afsked,» sade en subaltern från ett annat kompani.

»Äsch, ja, de äro glada allihop att slippa traska här. De där ammsagorna om tårar och rörande skilsmässa från det s. k. kära regementet tror jag inte på,» utlät sig en ung, smärt kapten, hvilkens oreglementariskt höga krage och preussiskt värdade mustascher skulle fördrådt »utländsk tjänst», om ej hans långa tjänsteförteckning och rullans U. T. 12 gjort det.

»Säg inte det,» invände Dunders kompanichef, »jag för min del tror, att många af dem finna det ganska svårt att skiljas härifrån, där de haft sina första glada minnen utanför ladugård och jord. Och hvad Dunder beträffar, kan jag svära på, att finge han, så tjänade han kvar, så länge han kunde tugga gröt. Var nere nyss i kompaniet, och där gick han och teg och var röd kring ögonen. Då jag sad' adjö till honom, svarade han inte ett ord, utan skar tänder och klämde min näfve, så den domnade. Och inte är det för min skull, jag har ju inte haft kompaniet mer än ett och ett halft år, utan det är för att han skall gå, det är jag säker på.»

»Skall Dunder gå i år, kapten?» frågade med, som det tycktes, stor bestörtning en högväxt tjugoåring med en stjärna på syrtrutkragen.

»Ja, tjänt ut,»

»Undrar om han rest ännu?»

»Tror inte det, han var här för en halftimme sedan. Den där pojken är den ende, så vidt jag vet, som kunnat få gubben att tala,» sade kaptenen med ögonen på den unge mannen, hvilken tände en cigarr och gick mot tamburdörren, »när han var ny för tre år sedan, stodo vi som subalter-

ner på det kompani, jag har nu, och det var för märkvärdigt att se honom och Dunder ihop. Jag kunde då aldrig märka, att han lad' två strån i kors för att bli god vän med jätten — tvärtom lefde och bråkade han med både truppen och Dunder, som alla de nybakade göra i början, innan visheten satt sig litet, men, ta mig tusan, pysslade inte gubben om pojken på alla vis, när han kunde komma åt.»

Kaptenen hade ej orätt. Men ingen mer än »pojken» och hans gamle beskyddare visste om en hel del, och den senare visste mest.

Det patriarkaliska förhållande, som i forna dagar ofta nog lär ha varit rådande mellan befäl och trupp vid våra indelta regementen, torde nu för tiden vara mycket sällsynt, om ens alls förekommande, och numera lär nog den gamle soldaten, hvilken i och utom tjänsten följde sin förman genom vätt och torrt och hemma och borta utgjorde hans högra hand, vara en saga blott.

De officerare, hvilka hafva sina hem på landet, och hvilka sålunda borde vara soldaterna närmast, tvingas af den magra lönen att lämna hemorten för att i städerna eller på andra håll öka sina inkomster. Lägges så här till det moderna lifvet på herrgårdarna, hvilket nu mer än förr skiljer egendomsherrn från hans underlydande, dit äfven soldaterna höra, finner man det ligga i sakens natur, att ett sådant hjärtligt och kamratligt förhållande har svårt att spira opp. Och de korta tjugotvå dagars mötena med deras stränga tjänstgöring, som ställer större fordringar på disciplin och öfriga tjänstegrenar än någonsin i forna dagar, äro ej egnade att göra jordmänen tjänligare. Man arbetar och gnor hvar och en i sin branch, den korta tiden mötet varar, hvarefter man skiljs åt för att råkas igen nästa år, eller, om officeren är subaltern och placeras på ett annat kompani, ej råkas alls. Det händer ju emellertid härvidlag som under andra lifvets kortare eller längre skeden, att man kan komma att fatta mer eller mindre intresse för en person, och detta gäller för soldater lika väl som för officerare.

Har så den långa regementsordern för i år fört en tillsammans med befäl och underlydande från i fjol, så kan emellanåt en vänskap alstras, hvilken varar längre än tjugotvå dagar, och som stundom i allra största hemlighet kan klättra öfver disciplinens skrank.

Den unge underlöjtnanten, som i det svaga skenet från lyktorna vid lägervakten skyndade mot baracklinien, hade gjort sina två första regementsmöten med Dunder som troppchef vid plutonen, och han hade lyckats, som man säger, »taga» både Dunder och truppen. Han hade från hemmet och krigsskolan fört med sig den ovärderliga egenskapen att kunna lyda och den där af alstrade förmågan att befälla på rätta sättet, och med sådant befäl gå karlarne genom eld. Det erfordras då hvarken efterlåtenhet i tjänsten eller närmande utom densamma för att få dem med sig. Dunder och hans plutonchef hade samma medfödda eller förvärfvade begrepp i detta afseende, hvilket hos den förre framkallat en till beundran gränsande vördnad för den senare och kommit den unge befälhafvaren att i den äldre korporalen se och känna en präktig kamrat och vän, en »änsla, som dock disciplinen förbjudit honom att gifva uttryck åt.

Han gick med »tjänstesteg», som den skämtsamma termen lyder, ehuru cigarren under de små ljusa mustaschern och den emellan ett par

oknäppta knappar i syrtutslaget instuckna handen talade om, att han ej var stadd i tjänsteärenden. Ansiktet hade ett mera betänksamt uttryck, än man är van att se hos ynglingar af hans ålder.

Minnena från förra årets möte och manöver dansade omkring i hans hjärna. Den bistert kalla natten, när han låg ute på bevakning med sin pluton och frös eröarmligt i sin tunna regnkappa, och då han vaknade efter en timmes sömn med en stor, varm manskapskappa öfver sig. Bevakningens indragande hade hindrat honom att taga reda på hvem kappan tillhörde, och sedan hade han glömt det. Nu flög det för honom, att det varit galoner på ärmarna, alltså Dunders. Den regniga bivacken natten därpå, då han hört uppässaren få ovet i hviskande ton, för att han ej gräft kring hans tält, och då det dämpade ljudet af försiktigt förda spadar en stund efteråt väckt honom och hindrat honom att somna, förrän vattnet slutat rinna in under halmen och draget mellan tältduken och marken varit borta. Hur kamraterna afundats honom den myckna halmen, som på något oförklarligt sätt alltid letat sig väg till just hans tält, hur en stor, gråskäggig jätte tagit honom i lifremmen och lyft honom som en sex veckors valp ur gungflyet och ej gifvit sig till tåls, förrän stöilarna kommit af och blifvit tömda, hur samme gråskäggige jätte om morgnarne stått öfver uppässaren som en hämdens ande, då uniformen skulle borstas, men alltid smitit undan, så snart han kunnat märka, att dess ägare vaknat.

Han strök en stund utanför marketenterierna. Han kände sig generad öfver att få svara på soldaternas militäriska hälsningar — »hva' tusingen har han här nere att göra så här dags,» tänkte de kanske. Han stannade i dörren till kasärnen, där han tänkt fråga efter Dunder, han hade ju intet argående tjänsten att tala med honom om. Hvad tusan skulle den här expeditionen hit ner tjäna till — finge någon af kamraterna se honom, så blefve det en sabla drift; det kändes, som om alla genast skulle gissa hvarför han gått hit — »säga adjö till en soldat, som kanske hvarje dag önskat honom fanken i våld».

»Nej, han har nog rest redan, så jag går väl tillbaka igen,» mumlade han, då en väldig civilklädd gestalt skymde ljuset från närmaste lykta.

Det var Dunder, som stod där midt framför honom i snygga helgdagskläder med mössan i höggra handen utefter läret.

»Nej, se Dunder — skall det bära af nu? — Skall korporalen lämna oss och på allvar slå sig på jordbruket?»

Det kom intet svar, endast ett stönande som från en ryggbruten häst.

»Känns det inte skönt att få slå sig i ro på gamla da'r och slippa gå här och trampa?»

Gubben drog djupt efter andan och svalde, som hade han haft munnen full af vatten.

»Nå' löjtnant har varit mitt lif det här önskar jag hade't från början igen inget går opp mot tjänsten känner mej liksom skapt te' den men nu har ja' tjänt ut en fäster sig ve't se det kan en inte rå för, och en fäster sej ved alla, fast mer ved somliga, och då ä' konstit te' lämna det en haft i tretti år.»

Gubben tystnade, liksom förvånad öfver att kunnat ha yttrat så många ord i ett tag och det inför en förman till på köpet.

»Ja, jag tror väl det, men nu får pojken ta

vid där Dunder slutat. Skall han in som rekryt nästa år?»

»Ja, löjtnant,» svarade gubben och rätade stolt på sig, »redt' pojck — lik mor sin — ska' ha bostället efter mig.»

»Hur kommer det sig att Dunder inte har rest än, nu går det väl ej något tåg mer i kväll?»

»Ville inte resa, löjtnant, förr än jag — — ja Gud välsigne — — lö-öjtnanten, — — se en fäster sig ved somliga.»

Den väldige mannen skakade af återhållna snyftningar, förmodligen för första gången i sitt lif.

Det var då för innerlig'n väl att ej några kamrater sågo dem. Tänka sig bara! En officer stå och hålla en gråtande korpral i handen i tio minuters tid och klappa och trösta honom, som vore han en liten pojkvasker med en sönderslagen fönsterruta på sitt samvete! Och den gröfsta af all förnedring — säga honom, att han skulle sakna honom och med tårar i ögonen tacka honom för två fattiga möten! Och knacka honom i ryggen och kalla honom en gammal vän och låna sitt öra åt ideliga snyftande »t-tack lö-öjtnanten!»

* * *

Två år därefter stank hela provinsen af lysol. Så snart man närmade sig en gård slog den äckliga luften emot en på långt håll, och här och hvar ute i skogar och på fält talade inhägnade, hvita kalkade små kullar om den farliga mjältbranden. Det var en svår sommar för landtmännen, fattiga som rika, ty den mordiske herrn hälsade på vid både torp och herregårdar, drog ut på plundring i skogarne och låg och lurade i hvar enda bäck, som korsade slättbygden, för att, så snart en af hetta och törst torr mule kom i närheten, genast störta sig öfver sitt värnlösa byte.

Man såg oro målad på gossarnes anleten vid uppställningarne, och när posten kommit, såg man korpraler, soldater och rekryter slå sig ned i gräset och läsa högt för hvarandra ur mödosamt hopraspade jobsposter hemifrån.

»Den sista kviga begravde vi i går å far å far'd — —»

»Ah, du kan ta läsa't för mej, Krans, jag ser inte hva ho har skrefvet.»

»Å far är far'd te lasarättet för han är bleven smettater. Gud gifve du vore här min egen gosse.»

Dunder ryckte till, som när han fick sin första örfil.

»Å herre jösses då, ja en kan la inte få parmesjon igen, stönade han hvit i synen som en vägg, »jag var ju hemma i söndasse, — — far smettater å mor ensammen! — — korperal, hva ska ja ta mej te.»

»Gå du te löjtnanten å säj, hur du har'et, så hjälper han dej, han är inte så svår, som han låter.»

»Då tör ja inte.»

»Då tör du la lämna mor din ensammen då — — kerring!»

Det sista smekande ordet träffade Dunder i ryggen, och i nästa minut stod han vid löjtnantens dörr, och hängde försiktigt upp mössan på nyckelspiken, innan han vågade knacka.

»Kom in!» röt en sömnig stämman.

»Hva tusan vill du?» frågade löjtnanten störd i sin kära middagshvila och gläntade på ena ögat.

Dunder stod tyst en stund, innan han kunde få fram sitt ärende.

»Permission igen! är du galen? Hva är det här för dumheter du var ju lemman för ett par da'r se'n! Kommer inte i fråga!»

»Ja, löjtnant men alla nöta har dött, å far å förd till lasarättet.»

»Kunde du inte sagt det genast, — han är väl inte död gamle Dunder? Du har inte några pangar förstås — nå — —»

Soldatens tårskynda öga kunde en lång stund fröjda sig åt en lång smärt figur i jägerunderkläder, hvilken rotade i lådor och plånböcker och pustade och svor, tills ändtligen permissionssedeln var i ordning, och några kronor lågo i Dunders näfve.

»Hur var det med Dunder,» frågade två dagar därefter befälhafvaren för förberedande korpral-skolan, då han kom in i lektionssalen, »hur mår far din?»

»Tack löjtnant, di sa' att det var farligt men di hade inget hört se'n i förgårs, för det är fyra mil te stan.»

»Har du inte telefonerat härifrån?»

»Nä, löjtnant, jag kan inte — —»

»Dumfan — hm!»

Det var dystra underrättelser löjtnanten hade att framföra, då han kom ut från telefonrummet.

»Hurr katten skall jag nu kunna säga pojken, att far hans inte lever natten öfver, jag tror jag ljuger, tills han får bref om det själf, ja det gör jag, — det kan ju hända att allt går bra, fast nog låt det illa alltid — hm — stackars gamle Dunder — hm — lär vara rent förbannade på'gor.»

Det var plågsamt att se pojakens glädje öfver de goda underrättelserna och veta, att de vore lögn, men han behöfde ej ljuga mer än två dagar.

Kl. 7,30 en regnig morgon gaf lasarettsläkarens af ansträngning matta stämman honom anledning att springa opp till Dunder och ropa:

»Far din blir bra du, jag ljög för dig, han var förbaskadt usel, men nu är han klar på allvar, du, här har du, drick en sejdel öl för honom och hälsa honom från mig, när du skrifer till'en.»

* * *

Regementet hade varit ute på fälttjänstövningar några mil från mötesplatsen och rastade uteder landsvägen. Vattenhämtarne väsnades med kokkärlen och knogade i väg till brunnarne, de beridna officerarne sutto af och hvar och en slog sig ned, där det befanns lämpligast, torkade det svett-drypande ansiktet och redde sig till att pungslå väskan eller mattornistern på dess innehåll. Septembersolen hade hela dagen slösat med sina häfvor, och det envisa dammet hade plockat sig in öfver allt i brunstekta ansikten och lagt sig i långa ränder svarta af sorg öfver att behöfva vika för de ihärdiga svettströmmarne. Ingen tog ett steg mer än nödigt var.

»Nu rör jag mig inte ur fläcken, förrän det blir uppställning» flämtade vår bekante löjtnant och lät lifremmen löpa ur soljan.

»Löjtnant, nummer 5 Dunder anhåller om permission att gå och hälsa på far, bostället mitt ligger d'aroppe.»

»Åh tusan! Kapten, löjtnant X. anhåller om en kvarts permission.»

»Hvart ska du ta vägen?»

»Tänker hälsa på gamle Dunder.»

»Hälsa honom.»

»Tack kapten!»

På en bänk utanför den snygga rödmålade

lilla stugan satt den gamle resen, tunn och blek i synen och med båda armarne i band!

»Tjänare gamle Dunder! Nej sitt still människa! Och låt bli att fånga efter mössan, sitt still säger jag», ropade löjtnanten, då gubben bestört öfver ett så rart främmande försökte springa opp och blotta sitt hufvud. »Hur står det till, det gick galant till sist ändå.»

Den gamle reste sig mödosamt.

»Ja tack, löjtnant, men det var bud efter mig, som en säger.»

»Väl att det gick, som det gick emellertid.»

»Men det är svårt att gå så här bunden också — i dag mäst för flaggans skull, när regementet är här», sade gubben med en nick åt flaggstängen, som tio meter hög prydde gårdsplanen, mor kan inte hissa na, och jag tör inte gå!

»Kors för tusan! Dunder fram med flaggan!» skrek löjtnanten till sonen, hvilken stått bakom i afvaktan på att våga hälsa.

»Så där ja, och nu hissa vi henne för far din är frisk — hej korporal, välkommen opp igen och ge katten i att bli sjuk mer.»

Den gamle reste sig mödosamt, spände ut bröstet och stod i gif akt, när flaggan stod i topp.

Löjtnanten märkte ej hur gubben med blicken hängde fast vid honom, och hur han tycktes glömma både regemente, gumma och pojke. Han hörde blott hur det brummade ur det ufviga skägget.

»Fan — ändå — till —»

»Hva' menar korpralen?»

»Dä — säger — ja inte?»

stammade den gamle med en fuktig blick, hvilken löjtnanten se. Jernerna sade sig aldrig kunna glömma.

Foto. Ellquist Sthlm.

BAZAREN I ARFFURSTENS PALATS: Konstutställningen med de af prins Eugén skänkta porslinsakerna (Se sid. 303).

August Strindbergs storslagna, om också alltför osammanhängande »Folkunga-sagan» gick den 25 jan. för första gången öfver Svenska teaterns i Stockholm scen, där den åtminstone vann en *succès d'estime*.

Vid generalrepetitionen af pjäsen, på torsdagen, togos åtskilliga fotografier af de uppträdande i de olika akterna, däribland också för HVAR 8 DAG's räkning. Vi återgifva här flyktscenen af första aktens andra tablå, som utspelas å torget. Den storartade dekorationen är af Carl Grabow. De i denna tablå medverkande uppgå till icke mindre än 150 personer. I midten ser man konung Magnus (hr de Wahl) läsande brevet. Till vänster om honom, räknadt från åskådarne, synes biskopen (Gustaf Ranft), den lilla drottning Beatrice (fröken Lisa Håkansson) och hennes make medkonung Erik (hr Gösta Hillberg). Till höger ser man enkehärtiginnan Ingeborg (fru Håkansson), drottning Blanche (fröken Lundequist), den heliga Birgitta (fru Sternvall) och rakom dem Bengt Algotson (hr Svennberg).

Det förtjänar nämnas, att Svenska teaterns numera aflidne intendent Harald Molander uppgjort scenerierna till stycket.

DROTTNING VICTORIA — KONUNG EDVARD VII.

Fotografier för HVAR 8 DAG.

DROTTNING VICTORIA vid sin tronbästigning och kort före sin död.

Drottning Victoria är död. På sin kära ö Wight, i ett hörnrum af slottet Osborne, i hvilket det stora hafvet blickade in och det eviga vågsvallets vemodiga musik tonade, slumrade Englands åldriga herskarinna in lugnt och frödfullt, omgifven af sina närmaste.

Dödssjukdomen kom plötsligt oväntadt för England. Ännu för fjorton dagar sedan anade ingen att döden var så nära. Inger ting var då bekant om att drottningens hälsotillstånd var dåligt, så mycket mera som alla nödvändiga förberedelser för drottningens vanliga vistelse på Rivieran då träffades. Men så kom ett slag-anfall, och med detsamma var i anseende till drottningens ålder för alla klart, att slutet närmade sig. Här kunde läkarekonsten ingenting uträtta,

på sin höjd för några timmar kanske dagar uppehålla den flämtande lifslågan. De sista dagarne tillbringade drottningen till största delen i medvetslöst tillstånd, endast emellanåt för någon kort stund uppvaknande till medvetande. Och under ett dylikt medvetlöshetstillstånd utlocknade lifsgnist, nästan omärkligt. Det var en smärtfri sjukdom och en smärtfri död. Drottningens jordiska kvarlevor öfverföras nu först till Windsors slott och nedsättes därefter i det närliggande Fragmores grafkapell, där prins-gemålen hvilar sedan 40 år.

OSBORNE HOUSE Å ÖN WIGHT.
Drottning Victoria dog här den 22 januari.

Det berättas från drottningens ungdom att hon var öfver 12 år gammal innan hon hade någon aning om den ställning hon skulle komma att intaga. Man ville då försöka att på ett så fint sätt under-

BUCKINGHAM PALACE, KUNGLIGA RESIDENSET I LONDON.
Här vistades drottning Victoria endast vid officiella högtidligheter

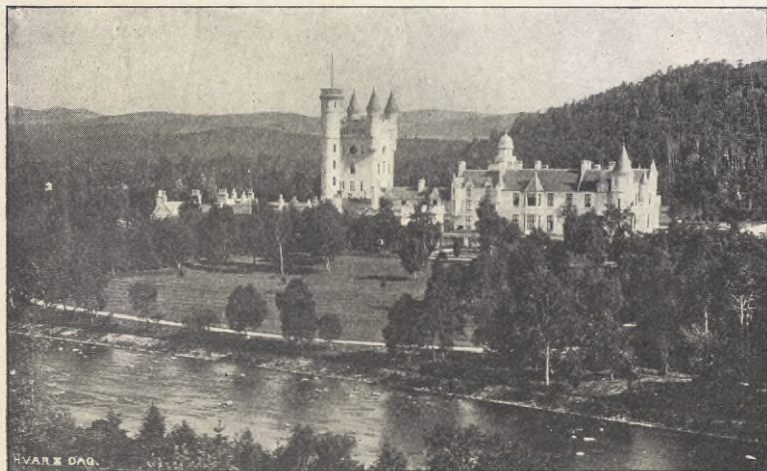
rätta henne därom att hon hvarken skulle förskräckas eller fåfängan väckas. Hennes undervisningstimmar i Englands historia användes härtill. Då hon lärt sig fatta den saliska lagens innebörd samt i samband härmed lärt känna sin familjs stamträd, lades henne på ett skickligt sätt den frågan i munnen: »Om min onkel, konungen dör, hvem är då tronarfvinge?» »Hertigen af Clarence», svarade läraren. »Ja, det vet jag, men hvem följer efter honom?» frågade åter prinsessan. »Ni har flere onklar, prinsessa», svarade lärarinnan. Prinsessan sprang upp, rodnade, pekade på den genealogiska tabellen och anmärkte mycket allvarsamt: »Det är riktigt, men jag ser att min pappa är närmast i ålder efter

min onkel Clarence, och då synes det af hvad jag nyss läst att när han och och konungen äro döda blir jag drottning öfver England». »Ja, så är det», svarade lärarinnan. Om hertigen af Clarence ej får några artvingar, blir ni drottning. Då må ni lefva för landets välgång.» Prinsessan såg en stund ut i rymden, lyfte därefter upp sitt pekfinger och sade: »Jag skall bemöda mig om att vara god. Nu förstår jag hvarför ni vill lära mig så nycket, till och med latin.» Därefter räckte hon lärarinnan sin hand och upprepade »jag skall blifva god».

De eftermälen som i dessa dagar från alla håll i det väldiga

WINDSOR CASTLE.
Ett af drottningens favoritslott.

BALMORAL CASTLE, DROTTNINGENS SLOTT I SKOTTLAND.
Sommarresidens.

britriket egnas den döda drottningen, vittna om att hon hela sitt långa lif hållit den föresats hon fattade då hon, ännu barn, blef medveten om den roll hon skulle komma att spela. På politikens område har hon ju icke kunnat utträta mycket, ty Englands skrifna och oskrifna lagar lämna icke någon större politisk handlingsfrihet åt monarken.

Men det finnes så många andra områden, där hon kunnat verka godt och stort. Framför allt har hon under de 63 år, som hon regerat, blifvit en personifikation af britväldet, en patriarkalisk hufvudfigur, kring hvilken mer än ett halfsekels väldiga utveckling grupperat sig. Öfver hennes långa lif har för engelsmännen legat en prä-

KONUNG EDVARD VII.

Efter en mycket populär fotografi från Downey, London.

gel af oförgänglighet, så att man, såsom de engelske tidningarna säga, de första ögonblicken efter dödsbudet knappast kunde fatta realiteten däri, knappast kunde göra klart för sig att »The queen» icke mera stode i spetsen för briternas världsvälde. I öfver ett halfsekel har den britiska nationalsången »God save the queen» utgjort ett sammanhållningsband för alla engelsmän öfver hela världen.

Den ljusaste perioden i drottning Victorias lif omfattar de 21 år hon var förenad med sin gemål, prins Albert af Sachsen-Coburg-Gotha. Det var ett äktenskap så lyckligt som sällan något annat, ett äktenskap som var bygd på den renaste kärlek. Många voro de, som redan då prinsessan Victoria var 17 år, täflade om hennes hand. Men endast en fans, och han var icke bland de täflande, som kunde komma i fråga, och denne ende, prins Albert, hade redan vid deras första sammanträffande vunnit prinsessans hjerta. Detta var 1836 redan, då prins Albert i sin faders sällskap första gången besökte det engelska hofvet. 1837 dog konung Wilhelm och drottning Victoria besteg tronen. 1839 först ägde prins Alberts andra resa till London rum. Då hade drottningen fattat sitt beslut. Hon lät kalla då varande premierministern lord Melbourne till sig och meddelade honom sitt beslut att bjuda prins Albert sin hand. Svårigheten för drottningen låg i att uppmuntra prinsen till ett frieri. På en hoibal öfverräckte hon honom först en blomsterbukett; senare på kvällen, då prinsen tackade drottningen för den gä-tvänskap han åtnjutit, riktade drottningen till honom frågan: »Om ers höghet tycker så mycket om England, — skulle ni vara böjd för att stanna hos oss?» »Jag skulle gärna gifva mitt lif för en ständig vistelse här», svarade prinsen. Nästa dag lät drottningen kalla prinsen till sig och började genast att tala med honom om sin böjelse. Full af uppriktighet och hjärtlighet tillstod hon att han fångat hennes hjärta och att hon skulle vara öfverlycklig om han för lifvet ville förena sig med henne. Tårarne stodo henne därvid i ögonen. Hänryckt stormade då prinsen till hennes fötter. Några månader därefter förenades båda i det lyckliga äktenskap, som plötsligt bröts genom prins-gemålens hastiga död 1861. Outsägligt svår var drottningens sorg öfver den

älskade gemålens död, och den sorgen lämnade henne aldrig mera. Från den dagen drog sig drottningen fullständigt tillbaka från det sällskapliga lifvet, och sorgedräkten har intill hennes död icke lämnat henne.

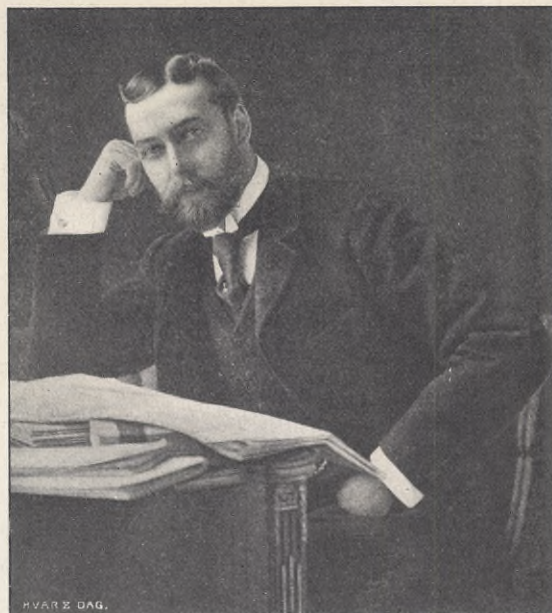
Från och med i lördags är den förre prinsen af Wales, Albert Edvard, Englands konung och kejsare öfver Indien under namnet *Edvard VII.* Han är född 1841 och sedan 1863 förmäld med den nuvarande drottningen, född prinsessa Alexandra af Danmark 1844. Hittillsvarande hertigen af York, konungaparets ende kvarlevande son, som sedan 1893 är förmäld med prinsessan Mary af Teck och har 3 söner och en dotter, kommer att som tronföljare bära titeln hertig af Cornwall och York.

DROTTNING ALEXANDRA AF ENGLAND.

ENGLANDS KRONPRINSESSA.

ENGLANDS KRONPRINS, hertig af Cornwall och York.

EN SYN.

Af R. E. VERNEDE. Öfversättning för HVAR 8 DAG.

(Forts. och slut fr. föreg. n:r.)

Alldeles mot Stepans vilja döko de gamla minnena och farhågorna åter upp i hans sinne. Han talade till sin häst och sökte muntra honom till ett gladt gnäggande, men ingen munter stämning kom. Solen höll på att gå ned, och det spöklika ljus, som sprider sig från väster mellan solnedgången och skymningen, gafvo träden hemiska former och kastade fasansfulla kuggor. I Stepans inbillning började skogarne åter fyllas af den gamle fienden. Än en gång hågade blydrufvorna om öronen och ryssarne voro i upplösning. Kutuzon — generalernas general — hade befallt reträtt, och Stepan flydde med Karlitich och italienaren just bland dessa träd. Han tyckte sig åter höra italienerarens hosta och kväfningsanfäll, orsakade af kulan i magen. Snartskulle månen komma upp, och då...

Så tillvida visste han, att han var offer för inbillning och fantasi. Men vid hägkomsten af hvad som kom ridande öfver trädtopparne i månlyuset, blef han så fylld af skräck, att han ej längre visste till sig. Han väntade för hvarje ögonblick att få se de hvita vampyrerna öfver sitt hufvud. Den Oemotståndlige hade svurit att komma igen — så sade juden: säkert skulle han komma.

Plötsligt, vid en krök af vägen, fnyste Stepans häst häftigt till i det han fick syn på någonting. Ryttaren såg det också och gaf till ett rop. Därpå öfverfölls han af en darrning och föll ur sadeln. Han hörde hästen uppgifva en stark gnäggning och därpå galoppera tillbaka utför vägen. Han låg ensam på marken och väntade på döden. Han hade icke dött genast, som han väntat. Det var det besynnerliga i saken. Han lefde, och hans fruktan hade efterträds af ett vildt raseri och en stor plan, som väknat i hans inre. Ärkefienden hade kommit igen, men han, Stepan, skulle slå ihjäl honom. Han skulle själf sätta sig till motvärn mot dessa vampyrer, han skulle rädda den hvite czaren och Moskva.

Han rusade upp och drog sin sabel ur skidan . . .

Isaac Sovroski, den judiske månglaren och intelligente mannen, väntade på andra sidan vägkröken. Han log för sig själf och gnuggade belåtet händerna. Hvilket slugt knep det var! Och hur enkelt! En fågelskramma i form af en Napoleon, hoplagad af en kantig hatt och en lång soldatkappa, det hela groteskt arrangeradt bland träden. Att tänka sig, att han så lätt kunde lura den ryske jätten i följd af den skräck, som bodde i honom! Hur många rubler skulle där finnas?

Ryssen skulle förmodligen dö af skräck. I annat fall skulle Isaac slå in hjärnan på honom, när han låg där i vanmakt, ty åtminstone skulle karlen svimma. Eller också kunde han, månglaren, lämna honom att lefva upp, i fall kölden tillät det, och berätta en historia, om hur den Oemotståndlige hade slagit ihjäl honom och rånat honom på hans pengar. Den historien skulle gå i de dumma bönderna som mjölk. Kanske det vore säkrast att lämna honom åt hans öde.

Månglaren väntade mycket stilla. Han hörde hästhofvarnes dån och Stepans skri af fasa vid synen, rår han kastades af hästen. Kännande på sig att tiden var inne, fattade Isaac med ett fast grepp sin klubba och gick fram om kröken. I detta ögonblick kom en man rusande på honom, en rasande människa, som svängde en blänkande sabel öfver hufvudet. Månglaren stannade plötsligt och försökte vika undan. Men klingan var redan öfver honom, den slog ned som en blix, och juden låg där i sitt blod. Öfver hans lik for den rasande mannen i väg öfver snön och försvann djupt i skogen . . .

Det var synd, att Stepan Dolmatoff — hvilken några vedtjufvar funno död med sabel i handen inne i skogen — hade så liflig inbillning. Ty några veckor senare gaf sig plötsligt på Belgiens rägnad änka slätter — där fanns ej någon Austerlitz-sol — det gamla gardet, och den Oemotståndlige flydde — första steget, till S:t Helena . . .

JAKOB AGARDH.

Fotografier för HVAR 8 DAG af Lina Jonn, Lund.

Bland de svenska lärde och forskare, hvilka vunnit europeisk ryktbarhet, lyser i främsta rummet namnet Agardh, en af vårt sydsvenska universitets mest glänsande »dynastier». Professorn i botanik och ekonomi, sedermera biskopen i Karlstads stift, Carl Adolf Agardh, hade gjort detta namn vida fräjdadt och minnesvärdt i vårt lands ekonomiska historia. Han lämnade det stora arvet till sin son Jakob Georg. Denna ädla personlighet är nu borta, efter att hafva på det ståtligaste förvaltat sin så förpliktande arfvedel. Den 16 jan. afled Jakob Georg Agardh i Lund i en ålder af 87 år.

Lunds universitet har fått sätta korsot öfver en af sina verkligt store och bland dessa en — skrifver en biograf därstädes — som alltid var det sydsvenska lärdomssätet trogen, som föddes, utbildades, äldrades och dog *lundensis*.

Det lilla utrymme, som här står till buds, förvanskar uppgiften att teckna denne hädangångne andlige stormans lifsgärning. Den har för öfrigt i den dagliga prässen och i vetenskapliga organ fått sin fulla belysning.

Jakob Agardh var endast 13 år, när han år 1826 inskrefs vid Lunds universitet. Han hade icke fyllt 19 år när han försvarade den afhandling, för hvilken han lagerkröntes på själfva midsommarafton 1832. Så blef han docent i botanik 1834, och därpå gick det raskt framåt på de akademiska beföringarnas väg: demonstrator 1836, e. o. professor 1847 och ord. professor 1854. År 1879 tog han afsked från lärostolen. Men ännu i fjol bar universitetets årsskrift vittne om att ej blott hängifvenhet för vetenskapen, utan äfven tankens klarhet och forskningsifver bodde under de hvitnade lockarne.

Jakob Agardhs lifsgärning kom att sammanfalla med faderns, hvilkens vetenskapliga forskning han fullföljde och i väsentliga delar afslutade, samtidigt med att han förde fram det botaniska studiet i nyare anda. Året efter sedan A. blifvit e. o. professor började han utgifvandet af sitt berömda verk »Species, Genera et Ordines Algarum, en efter vetenskapens nuvarande ståndpunkt systema-

tiskt ordnad framställning af algernas intressanta och viktiga afdelning af kryptogamernas vidlyftiga rike». Sasom ord. professor offentliggjorde han ett annat uppseendeväckande arbete öfver alla de kända naturliga familjerna: »Theorema systematis

naturalis plantarum», hvars inledning äfven utkom särskildt på svenska under titeln »Växtrikets methodologie» (år 1858), och hvari nytt ljus kastades öfver åtskilligt i fråga om växtfamiljernas frändskap och gruppering. Till dessa båda huvudarbeten ansluta sig hela serier af undersökningar och afhandlingar om hafsalgers germination, sporidiernas rörelse hos de gröna algerna, laminariernas utvecklingssätt, gräSENS blomster, växternas stipler, rotknölarne hos Potamogeton, Pteris och Lupinus, cellmembranernas byggnad m. m.

Agardhs stora begåfning och omfattande arbetsförmåga togs äfven i anspråk för praktiska, medborgerliga värf, först och främst i fråga om de allmännyttiga institutioner, vid hvilka hans faders namn var knutet. Men äfven tog han själf initiativ för höjande af staden Lunds och hela provinsens materiella blomstring. Jakob Agardh var ock Lunds stadsfullmäktiges för-

ste ordförande samt stadens första representant i Riksdagens andra kammare.

Agardh var naturligtvis ledamot af en mängd vetenskapliga samfund, hvilka hedrat honom på många sätt. Af yttre hedersbetygelser innehade han bl. a. Nordstjärneordens storkors och den ytterst sällsynta preussiska orden *Pour le mérite*. När han fyllde 80 år bragte Europas och Amerikas lärde honom sin hyllning i en adress, hvilken lär af alla ärebetygelser ha gladt honom mest.

När Jakob Agardh inträdde bland filosofiska fakultetens præceptorer, låg det glans öfver Lundagård, och minnena från skolets början enade sig med samtidens stora förtjänster till att göra den sydsvenska högskolan till ett verkligt andligt herresäte. Med den stora begåfningens nåde och det flitiga arbetets rätt erhöi han säte i den kretsen,

JAKOB AGARDH.

FRÅN JAKOB AGARDHS BEGRAFNING.

och hans veten-kapliga id bevarade åt honom genom decennier en rangplats i consistorium majus. Han var — säger en minnestecknare — medveten härom, och denna känsla af egen styrka gaf åt

hans manliga håg ett drag af stolthet, som klädde, ty det passade väl för den ståtliga företeelse, hvilken afslutade den fåtaliga men glänsande Agardhska dynastien vid Lunds universitet.

NILS EDVARD AXELSON RAAB †.

UPSALAS POPULÄRE POLISMÄSTARE.

Lördagen den 19 jan. afled polismästaren i Upsala, v. häradshöfdingen frih. N. E. A:son Raab i en ålder af 59 $\frac{1}{2}$ år.

Född i Vexjö, blef R. student i Upsala 1861 och aflade sedermera katedral- och hofrättsexamina. Han blef 1871 v. häradshöfding, hvarefter han tjänstgjorde som t. f. konsistorienotarie i Karlstad och t. f. magistratssekreterare i Upsala. 1879 utnämndes R. till rådman och polismästare i Upsala.

Det var precis ingen angenäm befattning som frih. Raab då tillträdde. Upsalastudenterna voro på den tiden betydligt mer »lifvade» än nu, och det var deras kanske allra största glädje att göra »baronen och polismästaren» samt hans underordnade allehanda puts. Och som frih. Raab icke förstod skämt — eller icke ville förstå det — hade studenterna dubbelt nöje af sina upptåg.

Det kan icke heller nekas, att hr polismästaren var rätte mannen att »drifva med». Han var

nog bättre utrustad med afseende på hjärtat än beträffande förståndsegenskaperna. Men naturligtvis äro de många historier, som äro i svang om polismästarens märkvärdiga ukaser — t. ex. att eldsvådor skulle anmälas, innan de bröto ut o. s. v. — till stor del uppiktade eller betydligt öfverdrifna. Emellertid är det nog sant, att Upsalas polismästare i sina inlagor lät studenterna göra »uppror», när de hade väsnats och gormat, och personligen hotade dem med ett så strängt straff som — halshuggning.

Huru som helst, var frih. Raab i grunden en hjärtegod person, och säkert ha studenterna oaktadt allt sitt ofog hållit af den ståtliga mannen, till och med när han någon stor »gruff-afton» gick ut med värja vid sidan för att beifra alla farliga öfverträdelser.

Gift 1879 med Johanna Sofia Ottilia Rydberg, var frih. R. enkling sedan 1896.

N. E. A:SON RAAB.

BAZAREN I ARRFURSTENS PALATS.

Fotografier för HVAR 8 DAG af fotograf Ellquist, Sthlm.

KRONPRINSESSANS STÅND, MED DE KUNGLIGA GÅFVORNA.

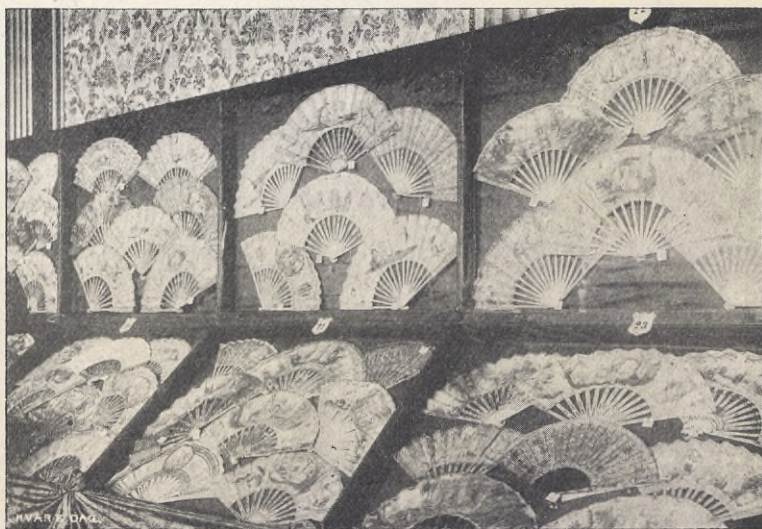
I förra veckan hölls i Stockholm i arrfurstens palats vid Gustaf Adolfs torg — där prins Carl med gemål nu bor — en lysande bazar till förmån för »Kronprinsessan Lovisas vårdanstalt för sjuka barn». Bazaren, hvilken, inom parentes sagdt, inträffade jämt 50 år efter det att Stockholms första bazar egde rum å stora börssalen, hade tillkommit på föranstaltande af kronprinsessan Victoria, hvilken själf verksamt deltagit i förberedelserna.

Salarne i arrfurstens palats äro icke stora, men de som begagnades för bazaren, tre till antalet jämte vestibulen, voro dekorerade med utsökt smak, värdig de i allmänhet mycket högättade personer, hvilka tagit plats bakom »stånden». Den stora försäljningssalen var sålunda rundt om försedd med spalie-

rer, där härliga chrysantemumblommor slingrade sig, och bakom blommorna lyste små glödlampor. Vi återgifva en bild från denna sal, nämligen det s. k. kungliga ståndet, d. v. s. det stånd, där de af de k. personerna skänkta och till stor del egenhändigt tillverkade gåfvorna försålles.

En annan af våra bilder framställer en liten del af den förtjusande utställning af antika och äfven moderna konstnärliga solfjädrar, hvilken anordnats i rummet bredvid den stora försäljningssalen. Man fick här se fullkomliga mästerverk, af orientalsk eller europeisk tillverkning, tillhörande högt stående damer, som benäget utlånat solfjädrarne.

Vår tredje bild visar konstutställningen i salen till vänster om vestibulen. Där påträffades äfven blomsterståndet med sin fonddekoration, framställande slottet i Karlsruhe, buffeten med sina på golfvet utplanterade stolar och bord samt »gobelin-teatern», där de gracerna — tre förtjusande unga damer — visades i bröstbild bakom gamla ramar och i elektrisk belysning. Detta »vaxkabinett» hade naturligtvis stor framgång. Dekoreringen i denna sal bestod för öfrigt af superba gobeliner, utlånade från k. husgerådskammaren.

FRAGMENT AF SOLFJÄDERUTSTÄLLNINGEN.

VECKANS PORTRÄTT-GALLERI

EN VACKER UTMÄRKELSE.

NATHAN SÖDERBLOM

Den 24 januari promoverades pastorn vid svenska församlingen i Paris fil. och teol. kand. *Nathan Söderblom* till teologie doktor vid universitetet därstädes, det gamla berömda Sorbonne. Pastor S. är den förste utlänning som denna hedder vederfarits sedan reformationen, hvarvid dock är att märka att den protestantisk-teologiska fakulteten vid Sorbonne blott existerat sedan 1871. Före promotionen försvarade hr S. inför fakulteten en större afhandling.

I fråga om pastor Söderblom förtjänar framhållas den outtröttliga verksamhet, han utöfvat för att bistå landsmän i Paris med råd och dåd. Han är där utomordentligt högt uppskattad, och det vore — skriver vår korrespondent — en stor förlust för skandinaverna i Paris, om han komme att lämna dem för att intaga den professorstol i Upsala, hvartill han är sökande.

FÖDELSEDAGAR.

Sjuttio år fyllde den 22 jan. vice amiralen i flottans reserv, kammarrherren *Edvard Svante Knut Peyron*. V. amiral Peyron har tillryggalagt en lång och hedrande bana i statens tjänst, och lyckönskningarne på hans 70-årsdag voro lika uppriktiga som talrika.

E. S. K. PEYRON

Den 24 jan. fyllde operasångaren *Carl Fredrik Lundqvist* 60 år, då den afhållne konstnären blef föremål för varm hyllning. HVAR 8 DAG återgaf i fjol, när hr L. ingick i sitt 60:de år hans porträtt med biografi.

DÖDSFALL.

Den 20 jan. afled i hufvudstaden en af dess mera kände köpmän, manufakturhandlaren *Daniel Constans Wennerström* i en ålder af 67 år. W. har i många år innehaft affärerna vid Drottninggatan 45 och 80 B., af hvilka den förra nu innehafves af hans äldste son. Sedan många år var W. styrelsemedlem i minuthandelsföreningens pensionskassa.

D. C. WENNERSTRÖM

Den 10 januari afled i Örebro en bekant vetenskapsman och pedagog f. lektorn vid Strängnäs högre allm. läroverk *Christian Fredrik Lindman* i den höga åldern af 84 år. Mycket framstående som pedagog utöfvade L. äfven en stor och betydelsefull vetenskaplig verksamhet på det matematiska området. Som läroboksförfattare inlade L. stora förtjänster om undervisningen i sitt ämne. Lektor L. var för öfrigt ingen »storrifferkarl» utan besatt en omfattande bildning äfven å humanistiska områden. Såsom en ädel karaktär och en man af gammaldags heder skall Lindman lifva i mångas minne.

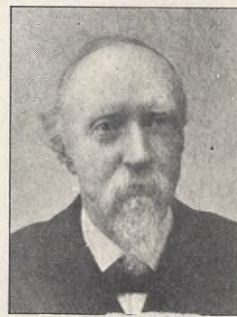
CHRISTIAN F. LINDMAN

Stilla och fridfullt hänsömnade den 7 januari f. d. majoren vid Norra Skånska inf.-regementet friherre *Adolf Herman Bennet* å sin egendom Närlanda vid Helsingborg, något öfver 92 år gammal. Som militär hade den hädangångne förvärfvat sig namn som en mycket kunnig och duglig officer, noggrann i tjänsten och i humanitet mot underordnade ett godt föredöme. Frih. Bennet deltog med lifligt intresse i sin orts offentliga lif, och den sällspordt nitiskemannen intog i sin krafts dagar en framskjuten ställning inom flere institutioner. Som enskild person var frih. B. en verklig riddersman, hvars minne af många skall bevaras i vördad och tacksam hägkomst.

ADOLF HERMAN BENNET

Den 7 januari afled i sitt hem vid Sundbyberg revisorn i generalpoststyrelsen vice häradsh. *Otto Petersson* i en ålder af 61 år. Revisor P., som vid sin bortgång äfven innehade förordnande som revisionskommisarie i kammarrätten, var en arbetsam, duglig och allmänt omtyckt personlighet. Inom Sundbybergs samhälle innehade han flere kommunala uppdrag.

OTTO PETERSSON

I Ystad afled den 9 januari musikdirektören vid Skånska dragonregementet *Ernst Fulgentius Eklund*. Dir. Eklund var en i vida kretsar bekant och populär man. Efter att ha tjänstgjort vid k. teatrarne blef han 1888 musikdirektör vid nämnda regemente och var sedan 1896 bosatt i Ystad. Både som militärmusiker och en nitisk främjare af det musikaliska lifvet i denna stad har E. skapat sig ett vackert minne, och många äro de som sörja den glade kamraten och enkla, hjärtgoda människan.

ERNST F. EKLUND

Den 12 januari afled i Göteborg grosshandlaren *Moritz Heyman* i en ålder af 43 år. Grossh. H. var delegare i den stora firman F. & W. Hasselblad. Med framstående affärsmannegenskaper förenade han ett sympatiskt väsen, som tillvann honom aktning och tillgifvenhet.

MORITZ HEYMAN

VERDI †

Guiseppe Verdi har gått hädan, mäter ett budskap just som HVAR 8 DAG går i präss. Vi hänvisa till vårt porträtt af den gamle maëstron i n:o 5, denna årgång.